

4.3 Vrijtijdsbesteding

Naam deelplan	Vrijtijdsbesteding	Categorie	4
Resultaten	1, 2, 3, 7, 9, 13, 26, 27, 28	Organisaties	Werkplaatsen, Odensehuis, Markt 17, THUIS, Solidez buurtteams, jongerenwerk, kinderwerk en sportbuurtwerk, Bijenhuis, Speel-o-theek, Kind centraal en bblthk

1. Waarom (aanleiding)

Door activiteiten aan te bieden en toegankelijk te maken waar mensen in hun vrije tijd aan deel kunnen nemen, kunnen inwoners ontspannen, gelukkiger worden, vitaler zijn, sociale contacten aangaan en uit hun sociaal isolement komen. Eenzaamheidsbestrijding is een belangrijk aandachtspunt; meedoen aan activiteiten buitenshuis is de eerste stap naar participatie. Daarnaast kan vrijtijdsbesteding ingezet worden als middel om andere doelstellingen te behalen, zoals het tegengaan van overgewicht of het vertragen van het dementieproces door sport, spel en bewegen. *Vervoer ergens naar toe, een randvoorwaarde om mee te kunnen doen, komt terug in het deelplan vervoer.*

Er is een breed aanbod aan vrijtijdsbesteding in Wageningen. Er zijn vele culturele en sportieve activiteiten en evenementen die voor een groot deel door inwoners zelf worden georganiseerd. Toch kan niet iedereen vanzelfsprekend daaraan deelnemen, door een handicap, sociale- of psychische beperking, uitsluiting of gebrek aan geld. Het doel van Samen Wageningen is om met een integraal aanbod meedoen voor iedereen mogelijk te maken, ook voor vrijtijdsbesteding. Hierbij is de programmering van belang, die samengesteld en getoetst zal gaan worden i.s.m. ervaringsdeskundigen.

We streven naar lage deelnemerskosten, zodat financiën geen hinder kunnen zijn. Meedoen aan activiteiten in ruil voor vrijwilligerswerk bestaat tot de mogelijkheden (ook bijvoorbeeld voor ongedocumenteerden). De buitenruimte is van iedereen en gratis te gebruiken; accommodaties van Samen Wageningen worden door alle partners samen gedragen en zijn ook vrij te gebruiken, in ruil voor een tegenprestatie. Materialen die nodig zijn worden veelal ter beschikking gesteld, geschonken of verkregen via externe financiering. Wanneer mensen zelf iets willen aanschaffen om mee te kunnen doen, bijvoorbeeld sportschoenen, verwijzen we naar het Ik Doe Mee Fonds. Strippenkaarten voor meedoen en cursussen worden ook door het Ik Doe Mee Fonds vergoed.

We verbinden doelgroepen door een mix van deelnemers te adresseren (vitaal en kwetsbaar, allochtoon en autochtoon, jong en oud), zodat acceptatie en begrip over en weer wordt bevorderd en uitsluiting en stigmatisering tegen wordt gaan. De interactie tussen jong en oud die in de Huizen van de Wijk (noodgedwongen) is ontstaan na het sluiten van de Wielewaag heeft door de mix van doelgroepen die daar is ontstaan heel goed uitgedaan. We houden echter rekening met wensen en eisen van specifieke doelgroepen die gebaat zijn bij activiteiten apart, zoals jonge kinderen, jongeren en mensen die overprikkeling niet goed kunnen verdragen.

Op de ontmoetingsplekken (*beschreven in categorie 1 en deelplan basisinfrastructuur in 4*) is veel activiteiten aanbod, veelal georganiseerd door gebruikersgroepen en vrijwilligers. Ook in de buitenruimte van buurten en wijken wordt van alles georganiseerd. Binnen Samen Wageningen wordt het huidige aanbod zo goed mogelijk op elkaar afgestemd, worden gaten opgevuld op basis van de vraag en beschikbare ruimte en worden inwoners gestimuleerd om zelf activiteiten te organiseren. Van belang is dat activiteiten goed op de sociale kaart staan en bekend zijn bij huisartsen, thuiszorg en hulpverleners, zodat die rechtstreeks kunnen doorverwijzen wanneer 'welzijn op recept' de beste preventieve benadering is van gezondheidsklachten. Er is daarom veel aandacht voor (de gezamenlijke ontwikkeling van) communicatie en vindbaarheid van het aanbod.

Activiteiten met een preventieve waarde die een dubbel doel dienen worden door de partners opgepakt n.a.v. signalen uit de samenleving en de zorg. Vanuit een integrale benadering, waarbij vrijetijdsactiviteiten worden ingezet als middel, trachten wij een bijdrage te leveren aan het oplossen van maatschappelijke problemen zoals jeugdoverlast, sociaal isolement en eenzaamheid, het bevorderen van een gezonde levensstijl, inclusie en integratie van immigranten. Meedoen aan activiteiten leidt ook tot vrijwilligerswerk en zingeving. Sport en bewegen als vrijetijdsbesteding, vooral in de buitenlucht, bevordert sociale vaardigheden, interactie en algehele gezondheid, gaat depressiviteit en mentale kwetsbaarheid tegen.

2. Voor wie (doelgroep en hun probleem)

Het aanbod van vrijetijdsactiviteiten in Samen Wageningen is bedoeld voor alle inwoners van Wageningen, met specifieke aandacht voor:

- mensen met een lage SES en/of een beperking.
- Het verbinden van mensen en het versterken van netwerken (om sociaal isolement en eenzaamheid tegen te gaan, immigranten te laten integreren en uitsluiting te voorkomen).
- Aanbod voor kinderen en jongeren (om zich te ontwikkelen en jeugdoverlast tegen te gaan);
- Breed aanbod voor mensen met beperkte middelen.

3. Wat willen we bereiken?

<i>Resultaat/effect</i>	<i>Concreet doel</i>	<i>indicatoren</i>	<i>monitoring</i>
Inwoners ervaren dat ze mee kunnen doen, in het bijzonder chronisch zieken, mensen met een beperking en mensen met een lage SES (1)	Breed aanbod op de verschillende ontmoetingsplekken. Het aanbod is op elkaar afgestemd en men verwijst naar elkaar door.	Activiteitenprogramma's van alle partners zijn goed vindbaar, inzichtelijk en duidelijk	De agenda's geven inzicht en overzicht van de activiteiten die in een jaar zijn georganiseerd.
	Toegankelijkheid van activiteiten wordt zichtbaar en vindbaar gecommuniceerd via sociale media en waar nodig (voor ouderen) op papier.	Mate van afstemming tussen programmeurs van de ontmoetingsplekken én de doelgroep, ihkv ontwikkeling van nieuw / ander aanbod en toegankelijkheidsvoorwaarden.	toetsing door ervaringsdeskundigen programma en communicatie overleg
	Sport toegankelijk maken voor mensen met een beperking (bij verenigingen)	Mate waarin mensen met een beperking kunnen sporten en deelnemen aan reguliere sportactiviteiten	Aantal sportactiviteiten waar mensen met een beperking aan deelnemen Aantal ingekochte trainingen van MEE Aantal mensen dat ondersteuning heeft ontvangen van Sportservice, Solidez en MEE Veluwe.
Inwoners, in het bijzonder	Er zijn activiteiten gericht op directe gezondheidswinst (beweegactiviteiten,	mate van effect, mate van groei of afname van aantallen deelnemers en	evaluatie, vertel informatie en effectmeting

mensen met een lage SES, ervaren hun gezondheid gemiddeld als goed (3)	gezond eten, gezonde leefstijl) en er is voorlichting voor specifieke doelgroepen en ouderen	uitgevoerde initiatieven en activiteiten	
	In de accommodaties wordt specifiek aandacht gegeven aan activiteiten voor, en het betrekken van ouderen, ihkv eenzaamheidsbestrijding en zingeving	mate van tevredenheid en positieve gezondheid, mate van groei of afname van het aantal deelnemers en activiteiten	evaluatie, vertel informatie en effectmeting positieve gezondheid
	Activiteiten gericht op preventie beter onder de aandacht brengen van hulpverleners en huisartsen	aantal vragen en verwijzingen van Startpunt, huisartsen en hulpverleners naar activiteiten; Mate van afname van (gezondheids-) problematiek bij doelgroep in JOGG buurten	evaluatie activiteiten en effectmeting positieve gezondheidsmeting
Er is een aanbod voor vrijetijdsbesteding voor mensen met beperkte eigen middelen (26) Er is financiële ondersteuning voor inwoners die geen middelen hebben om mee te doen aan vrijetijdsbesteding (27)	Spel- en sportattributen zijn laagdrempelig beschikbaar, te huur en te leen, voor inwoners (groepen), scholen en organisaties	Aantal uitleningen per jaar Sport en spel- uitleen en Speelothek	Logboek en jaardocument Sport en Speluitleen en Speelothek
	De speelgoedbank verstrekt gratis speelgoed aan mensen onder de armoedegrens die doorverwezen zijn	aantal verwijzingen naar speelgoedbank; aantal klanten	tellen
	Financiële drempels wegnemen of verlagen voor individuen, initiatieven en bewonersgroepen; meedoen op basis van wederkerigheid; verwijzen naar Ik Doe Mee fonds; contact met verenigingen en bemiddeling voor extra ondersteuning in bijzondere gevallen	aantal laagdrempelige activiteiten; mate van groei of afname aan activiteiten van deelnemers (groepen) uit de doelgroep. Mate van tevredenheid over mee kunnen doen van doelgroep;	klanttevredenheid; effect van activiteiten aantal verwijzingen naar Ik Doe Mee Fonds
Initiatieven die zich richten op opbouwen en versterken van netwerken in de wijk en/of buurt worden	Er is een aanbod van vrijetijdsactiviteiten speciaal gericht op kinderen en jongeren op openbare speelplaatsen, in vakanties, buitenspeeldag etc. i.s.m.	Aantal kinderen en jongeren dat meedoet aan de activiteiten. % bereik van alle kinderen en jongeren in Wageningen. Mate van gebruik en	vertellen; evaluatie met betrokkenen, inwoners en beleid

ondersteund (7)	kinderopvang- Wageningen, scholen en bewoners.	functioneren van de openbare speelplekken.	
	Sport (en bewegen) en de Speelbus als middel; voornamelijk in de lage SES wijken: Nude, wijk Midden (Pomona) en Patrimonium (Beneden Buurt). Doelgroep is kinderen met lage SES en hun ouders; gezinnen van statushouders; kinderen met overgewicht;	Aantal uitgevoerde inzet van de bus en sportcoaches. Mate van bekendheid en tevredenheid over de inzet van de Speelbus bij de doelgroep. Mate van betrokkenheid van doelgroep.	klanttevredenheid effectmeting en op basis van contacten met bewoners, deelnemers en betrokken vrijwilligers
	De buurtsportcoaches werken actief mee in de begeleiding van kinderactiviteiten in buurten en wijken.	Mate van toe- en afname van incidenten rondom buitenspelen en jongerenoverlast; Kwaliteit communicatie en samenwerking jongeren/sportwerkers met wijkbewoners, de politie, Woningstichting	ZOS register; evaluatie
er zijn verschillende vormen van werk en participeren beschikbaar (9)	buurtsportcoaches worde n actief begeleid richting werk of opleiding	Mate van betrokkenheid en ontwikkeling van deelnemende sportcoaches	effectmeting
	vrijtjdsactiviteiten bieden volop mogelijkheden voor (activerend) vrijwilligerswerk; vrijwilligers worden adequaat ondersteund	aantal vrijwilligers en mate van ontwikkeling en effect	effectmeting; positieve gezondheid
Indien nodig worden (kwetsbare) inwoners door de gemeente ondersteund bij het nemen van initiatieven in hun gebied (8);	Inwoners kunnen gebruik maken van de ontmoetingsplekken om hun eigen activiteit te organiseren en worden daarbij ondersteund	Mate waarin de ontmoetingsplekken gebruikt worden voor activiteiten van en door kwetsbare inwoners.	Agenda van de ontmoetingsplekken; vertellen
	Inwoners met ideeën voor activiteiten worden gefaciliteerd om deze zelf te organiseren (door middel van netwerk, scholing, materieel)	Mate van betrokkenheid en tevredenheid van inwoners m.b.t. ondersteuning en samenwerking	evaluatie, vertel informatie; klanttevreden heid

4. Onderbouwing:

Dankzij het aanbod van vrijetijds- en sportactiviteiten van Samen Wageningen kan iedereen meedoen aan vrijetijdsbesteding, ook als mensen drempels ervaren door bijvoorbeeld ziekte, sociaal isolement, handicap of psychische problemen. Het programma wordt samen met gebruikers, bewoners en ervaringsdeskundigen samengesteld, uitgevoerd en geëvalueerd. Communicatie en toegankelijkheid wordt getoetst met en door ervaringsdeskundigen.

Tevredenheid over vrijetijdsbesteding heeft een grote preventieve waarde die veel maatschappelijke kosten kan besparen. Het bieden van een passend en aantrekkelijk aanbod zorgt dat meer mensen meedoen, die minder gezondheidsproblemen zullen ondervinden en een betere kwaliteit van leven ervaren. Daarom worden de contacten met verwijzers zoals huisartsen en hulpverleners versterkt zodat er meer rechtstreekse doorverwijzingen tot stand kunnen komen. Vrijetijdsbesteding richt zich verder op de behoefte, wensen en motivatie van scholen, kinderopvang en bewonersgroepen.

De Wageningse principes:

1. Voorkomen problemen

Een breed en toegankelijk vrijetijdsaanbod zorgt ervoor dat mensen mee kunnen doen, zichzelf kunnen ontwikkelen en anderen kunnen ontmoeten. Het aanbod heeft grote preventieve waarde. Meedoen voorkomt dat mensen eenzaam zijn, materiële ondersteuning voorkomt uitsluiting, aandacht aan jeugd en spelen op straat voorkomt jeugdoverlast. We geven bewust veel aandacht aan sport en spel, omdat bewegen directe gezondheidswinst en dus maatschappelijke waarde oplevert.

2. Inwoner centraal

Het aanbod van de activiteiten wordt zo goed mogelijk op de behoefte van en samen met de inwoner afgestemd en ontwikkeld. Op de verschillende ontmoetingsplekken is er veel contact met inwoners en wordt er geregeld gepeild waar behoefte aan is. Op deze manier kan de activiteit daar plaatsvinden waar hij het beste past en waar het voor de inwoner/doelgroep het fijnst is.

3. Samen

Vrijetijdsbesteding kan alleen samen. De activiteiten zijn er zoveel mogelijk op gericht dat mensen met elkaar in verbinding komen - regulier en speciaal, met en zonder beperkingen, allochtoon en autochtoon, jong en oud - en een netwerk opbouwen. De aanbieders van activiteiten zullen dit samen afstemmen en invullen; ervaringsdeskundigen krijgen daarbij een specifieke rol. Om de inwoner centraal te zetten wordt gestimuleerd dat zij zelf activiteiten kunnen opzetten en organiseren. Dit wordt actief gefaciliteerd en ondersteund.

4. Vertrouwen

Doordat agenda's met elkaar gedeeld gaan worden en we een gezamenlijk doel voor inkomsten en wederkerigheid hebben gesteld werken we op basis van vertrouwen en gedeelde verantwoordelijkheid (zie beschrijving aanpak hieronder).

5. Vernieuwing

Vernieuwing in dit deelplan is in het bijzonder terug te zien in de samenwerking tussen ontmoetingsplekken onderling, met het Startpunt, zorg en huisartsen, tussen de speelgoedbank en sport en speluitleen. De ondersteuning voor mensen die een initiatief willen starten wordt verder uitgebreid in werkplaatsen en er is meer mogelijkheid tot vernieuwing door het fonds voor burgerinitiatieven en innovatiefonds.

BAAT

a) Beschikbaarheid

Er is een vraaggestuurd, flexibel en dynamisch aanbod van vrijetijdsactiviteiten voor alle inwoners van Wageningen beschikbaar.

b) Aanvaardbaarheid

De bevolking in Wageningen is heel divers. We proberen juist in de vrije tijd mensen met elkaar te verbinden en verschillende groepen samen te brengen. Er wordt ook rekening mee gehouden dat bepaalde inwoners een ander aanbod nodig hebben dan het algemene aanbod; Hier wordt in de basisinfrastructuur al rekening mee gehouden. Het fonds kan verder inspelen op (individuele) vragen;

inwoners worden gestimuleerd om zelf het heft in handen te nemen, een activiteit te organiseren of een initiatief te starten.

c) *Aanpasbaarheid*

De vraag is leidend binnen het aanbod van vrije tijd. Hier wordt op ingespeeld door de ontmoetingsplekken en het fonds: Activiteiten liggen niet vast, het aanbod is flexibel en dynamisch, d)

d) *Toegankelijkheid*

De voorzieningen zijn toegankelijk voor iedere burger in Wageningen. Er wordt speciaal aandacht besteed aan inwoners met een lage SES. Beroepskrachten letten scherp op signalen van uitsluiting, en discriminatie en nemen daarop actie wanneer nodig. Ervaringsdeskundigen krijgen een rol bij het samenstellen en uitvoeren van aanbod en de communicatie daarover.

SROI

Onderstaande werkervaringsplekken kunnen worden ontwikkeld:

- materialenbeheer /medewerker bij de sport- en speluitleen
- ICT werkzaamheden: ontwikkelen gezamenlijk digitaal activiteitenaanbod;
- fietsdocent voor Nieuwe Nederlanders (op afroep).
- activiteitenbegeleiders en sportcoaches

5. Aanpak (*Instrumenten / interventies / activiteiten*)

Afgestemd aanbod van (vrijtijds-)activiteiten op ontmoetingsplekken

Binnen en vanuit de ontmoetingsplekken is er een breed scala aan laagdrempelige activiteiten en burgerinitiatieven op het gebied van cultuur, creativiteit, sport en ontspanning waaraan inwoners kunnen deelnemen. Vanuit deze activiteiten en ontmoetingen ontstaat verbinding met elkaar en ontstaan vaak weer nieuwe ideeën en initiatieven. Elkaar kennen is het startpunt voor onderlinge verbondenheid, sociale contacten en onderlinge hulp.

Activiteiten die nu plaatsvinden op de ontmoetingsplekken dragen daaraan bij. Zo heb je bij Markt 17 de aanschuif tafels, bij het Odensehuis lunches en creatief aanbod, uitstapjes, bewegen en workshops. In de huizen van de wijk van Solidez en bij THUIS is een breed scala aan activiteiten: kaarten, bordspellen, sjoelen, bingo, biljart, creatieve activiteiten en cursussen, bewegen voor ouderen, samen koken en eten, bloemschikken, kinderkookles, kinderateliers, wandelgroep, musicalgroep voor kinderen, naailessen, muziekgroep, schilderen etc.

De agenda's voor het gebruik van ruimte in de ontmoetingsplekken worden voor elkaar inzichtelijk gemaakt, zodat deze op elkaar afgestemd kunnen worden en naar elkaar verwezen kan worden. De partners zetten zich specifiek in om het aanbod onder de aandacht te krijgen bij hulpverleners, thuiszorg en huisartsen, zodat we nog beter kunnen afstemmen op behoefte en het effect van het aanbod kan groeien.

Gezamenlijk doel inkomsten genereren

Alle partijen die aangesloten zijn op Samen Wageningen kunnen ruimtes bij THUIS en Solidez gebruiken; in het Odensehuis en Markt 17 kan dat ook, mits passend bij hun primaire doelstellingen en doelgroepen. Afhankelijk van de activiteit kan dit kosteloos of in de vorm van een tegenprestatie of kleine bijdrage. Ook wordt ruimte verhuurd aan partijen buiten het samenwerkingsverband, bijvoorbeeld voor een feest of eenmalige bijeenkomst. Dit is een manier waarop Samen Wageningen zelf een stukje inkomsten - in geld of in natura - genereert. Tot op heden is de doelstelling voor deze inkomsten uit verhuur per organisatie vastgezet. Hierdoor verwijst men minder gemakkelijk naar elkaar door. Met ingang van 2018 hebben we een gezamenlijk doel hiervoor gesteld, waardoor er geen onderlinge concurrentie is en er gekeken kan worden welke activiteit waar het beste past. Doordat de agenda's ook voor elkaar inzichtelijk zijn kan er ook eenvoudig ingepland worden.

Activiteitenkosten

In het vrijetijdsaanbod is geen bedrag opgenomen voor directe activiteitenkosten en materialen. Daarom kan een kleine bijdrage worden gevraagd aan deelnemers. Basismaterialen, benodigdheden en gereedschappen die nodig zijn om activiteiten uit te kunnen voeren worden gedeeld en gezamenlijk beheerd. Hier kan de Stadswerkplaats een rol in ontwikkelen.

Cultureel aanbod bblthk

De bibliotheek heeft een breed aanbod van culturele activiteiten die vrij toegankelijk zijn. Ook zijn zij actief met de Uit in Wageningen agenda, om deze culturele activiteiten op de kaart te zetten. Sociaal werkers zorgen ervoor dat dit aanbod bij de doelgroep bekend is en dat men gestimuleerd wordt hieraan deel te nemen.

Ruimte en begeleiding voor het organiseren van activiteiten bij Thuis

Er zijn veel mensen met ideeën voor activiteiten die ondersteuning, advies en ruimte nodig hebben om deze activiteit ook daadwerkelijk te kunnen organiseren. De ontmoetingsplekken kunnen gebruikt worden als locatie voor deze activiteiten. Ook kunnen ze op deze plekken terecht voor advies en ondersteuning. THUIS is de ontmoetingsplek die als focuspunt heeft om mensen te ondersteunen bij het starten van een initiatief. Hier kunnen andere partijen ook naar doorverwijzen. Er is ook mogelijkheid tot financiële ondersteuning vanuit het fonds voor burgerinitiatieven of het innovatiefonds binnen Samen Wageningen.

Kinderactiviteiten:

Kinderwerk wordt hoofdzakelijk uitgevoerd in de 2 JOGG-wijken die Wageningen kent: gebied Midden en de Nude. Deze wijken kenmerken zich door een relatief lage SES. Er wordt samengewerkt met de partners van Kind Centraal. *Zie deelplan 1 infrastructuur.*

Welke activiteiten worden georganiseerd is afhankelijk van de vraag en op basis van signalen die uit de samenleving komen. Georganiseerde vrijetijdsbesteding is altijd gekoppeld aan de doelstellingen van Samen Wageningen; een paar voorbeelden:

- kookactiviteiten bevorderen een gezonde leefstijl bij kinderen;
- huiswerkbegeleiding bevordert algemene ontwikkeling en leervaardigheden en ontlast gezinnen waar te weinig plek is om huiswerk te maken;
- samen op kamp bevordert sociale vaardigheden en integratie, net als samen spelen, feestjes bouwen en samen sporten.
- Dansen bevordert positieve gezondheid en lichamelijke ontwikkeling;
- Muziek is een ingang om allerlei aspecten van de ontwikkeling bij kinderen te ondersteunen;

Sportactiviteiten (o.a. voor mensen met een beperking)

Sport & Bewegen vormt een belangrijk onderdeel van het deelplan Vrijetijdsbesteding, omdat sport en bewegen ook steeds belangrijker wordt in de samenleving. Het is een doel en een middel, een speerpunt als het gaat om gezondheid, het tegengaan van overgewicht, stressreductie, het ontwikkelen van sociale vaardigheden, integratie en het vertragen van de gevolgen van ouderdom en dementie. Ook hier geldt dat actief sporten en bewegen niet voor iedereen vanzelfsprekend en binnen bereik is, vooral voor lage SES, mensen met een beperking, ouderen en degenen die weinig te besteden hebben.

Sportservice Wageningen, Solidez en MEE Veluwe gaan integraler - samen met andere partners - samenwerken om een kwaliteits- en kwantiteitsimpuls te geven aan de inzet van sport en bewegen als middel om zo sociale doelen te bewerkstelligen met de doelgroepen die er het meeste baat bij hebben.

1. Een groep van 20 tot 30 jongeren uit de doelgroep lage SES (sportcoaches) wordt in de wijken begeleidt. Door middel van sportieve inzet - waaronder het begeleiden van kinderen bij sport en spelactiviteiten - versterken zij hun uitgangspositie in de samenleving; ze krijgen tegelijkertijd een gezondere leefstijl aangereikt, die ze als rolmodel voor kinderen en jongeren in de lage SES wijken weer doorgeven aan anderen.

Om het effect van sportbuurtwerk uit te breiden en te versterken wordt door Solidez en Sportservice Wageningen samen met de gemeente extra financiering aangevraagd bij het ministerie, zodat de kwaliteit, het aanbod van de activiteiten van sportbuurtwerk en de begeleiding van de sportcoaches kunnen groeien. Dit staat verder beschreven in het deelplan 'ontwikkelen'.

2. *De Speelbus* - staat voor ontspanning, plezier en ontmoeten voor kinderen tussen 4 en 13 jaar. Ook de ouders worden gestimuleerd om meer betrokken te zijn bij de activiteiten rondom de Speelbus. De Speelbus, en het leren samen spelen, stimuleert de ontwikkeling van kinderen op het gebied van persoonlijke groei, sociale en motorische aspecten.

3. *Ouderen met dementie*: Het gaat hier om spel en bewegen. Lichamelijke activiteit bevordert de kwaliteit van leven en het sociaal contact; vertraagt de gevolgen van dementie. Voor deze deelnemers is van groot belang dat de verschillende zintuigen gestimuleerd worden.
4. *Gezamenlijk sport & recreatie aanbod*: voor inwoners in een kwetsbare situatie, om hen tot een gezonde leefstijl te stimuleren. De sportcoaches begeleiden deze activiteiten.
5. Door middel van vraaggerichte individuele ondersteuning aan mensen met een beperking willen wij bereiken dat zij vanuit eigen regie en eigen kracht mee kunnen doen aan sport. WAAG zal hierin als voorbeeld fungeren. De positie van mensen met een beperking in de sport willen we versterken door meer samen te werken met Waag en de verbinding te zoeken met scholen, zorg en andere sportorganisaties.
6. Er is vraaggestuurd aanbod in het fonds m.b.t. sporten voor mensen met een beperking waar een beroep op kan worden gedaan. MEE Veluwe en Sportservice Wageningen bieden een training van twee bijeenkomsten "Herkennen en omgaan met mensen met een beperking". Deze geeft sportaanbieders handvatten om meer mensen met een beperking mee te laten doen met regulier aanbod of het opzetten van passend aanbod binnen de vereniging (Inclusie/Open Club gedachte).
7. Samen sporten wordt tevens volgens de werkplaats gedachte doorontwikkeld (*zie deelplan ontwikkelen*). Het idee, dat al door De Voetbalwerkplaats wordt uitgevoerd, is dat men samen kan sporten, in ruil voor het helpen van medesporters die dat nodig hebben en /of wederdiensten zoals terreinwerk of kantinedienst, op tijden dat reguliere sportverenigingen niet actief zijn. Dit aanbod is ook bedoeld voor mensen met een afstand tot (arbeids-) participatie met interesse voor sportieve activiteiten en alles daaromheen, die daarmee gemotiveerd worden om actief mee te doen in de samenleving.

Specifieke doelgroepen en diversiteit

Buurtteams en de Sportbuurtwerkers bemiddelen waar nodig bij vragen over activiteiten die niet zomaar kunnen plaatsvinden i.v.m. andere culturele waarden. Een voorbeeld is de vraag van een groep moslimvrouwen die willen leren zwemmen; dat kan niet gelijktijdig met mannen. Daar zoeken we dan samen met zwemorganisaties een oplossing voor.

In samenwerking met meerdere partijen, Vluchtelingenwerk en Welkom in Wageningen worden vrijetijdsactiviteiten georganiseerd en ondersteund voor nieuwe statushouders, zoals fietslessen voor migranten. Ook worden nieuwe Nederlanders gestimuleerd om als vrijwilliger bij te dragen aan vrijetijds-, sport en beweegactiviteiten en/of deze zelf te organiseren.

Speeltheek en sport-uitleen:

Partijen binnen vrijetijdsbesteding zoals inwoners, scholen, verenigingen, clubs, en wijken, hebben materiële ondersteuning nodig voor hun (eigen of georganiseerde)activiteiten. Ook kinderen en gezinnen hebben toegang tot spelen nodig, juist als dat financieel niet haalbaar is en/of men het duurzamer vindt om niet oeverloos zelf aan te schaffen. De Speeltheek maakt speelgoed, spel- en sportattributen laagdrempelig beschikbaar voor gebruik.

De ambitie van de Speeltheek en de Sport- en speluitleen is om verdergaand samen te werken - liefst op één locatie - om te komen tot een een sterkere basis en schaalvoordeel door betere materiaalinkoop, beter onderhoud, uitleenproces, kwaliteitscontrole en werklust. Binnen Samen Wageningen wordt een gezamenlijke ruimte gezocht.

Speelgoedbank en armoedebestrijding

In Wageningen leven mensen onder/rond de armoedegrens. Speelgoed is van belang voor de ontwikkeling van kinderen. Daarmee verminderen we de dagelijkse zorgen, dragen bij aan plezier en ontwikkeling. Hierdoor neemt het isolement van mensen en kinderen af. Zij kunnen sociaal meedoen ook bij verjaardagen en feestdagen. De organisatie werkt uitsluitend met vrijwilligers en met gratis verkregen materiaal (waarmee we verspilling tegen gaan en ook een bijdrage aan het milieu leveren). Geld is alleen nodig voor de onvermijdelijke kosten zoals huisvesting. Het succes van de aanpak blijkt uit het feit dat veel mensen de weg naar de Speelgoedbank weten te vinden.

'Ik Doe Mee' Fonds

Dit fonds benoemen we hier, omdat het een voorziening van de gemeente en inwoners is die aansluit bij het gedachtegoed van Samen Wageningen; de financiering van het Ik doe mee fonds valt echter

buiten dit bestek. Via het Ik Doe Mee Fonds kunnen Wageningers met een minimuminkomen jaarlijks een maximum bedrag vergoed krijgen om mee te kunnen doen. Vergoed wordt bijvoorbeeld het abonnement op een krant, een zwemabonnement, sportkleding of theaterbezoek.

6. Organisatie (Kartrekkers en samenwerkingspartijen)

Kartrekkers: Solidez, THUIS, Kind centraal, Speelothek, speelgoedbank,
Samenwerkingspartijen: Odensehuis, Markt 17, bbtlhk, Goal-trainers, Sportservice Wageningen, De Voetbalwerkplaats, Vluchtelingenwerk, Cultuurmakelaar, scholen, MEE Veluwe, WAAG, Ervaringsdeskundigen, studie- en studentenverenigingen.

7. Budget/begroting

BASISINFRASTRUCTUUR		
Activiteit / interventie	Organisatie	Kosten
Uitleen van sport-spel-spel materiaal aan inwoners*	Speelothek Wageningen	€ 500
Faciliteren van (de ontwikkeling van) activiteiten	THUIS	€ 15.000
Sportbuurtwerk, sport en speluitleen en de Speelbus	Solidez	€ 117.565
Materieel ondersteunen van inwoners	Speelgoedbank	€ 5.000
ondersteuning en ontwikkeling van vrijetijdsactiviteiten voor doelgroepen, kinderen, jongeren, ouderen en diversiteit	Solidez	<i>ingebracht in categorie 1 en 4, buurtteams</i>
ondersteuning ontwikkeling activiteiten voor mensen met beginnende dementie	Odensehuis	<i>ingebracht in categorie 1 en 3</i>
Totaal:		€ 138.065

GEFINANCIERD UIT FONDS SAMEN WAGENINGEN			
Activiteit / interventie	Organisatie	prijs/product	Kosten
Training "Herkennen van en omgaan met mensen met een beperking"	MEE Veluwe samen met Sportservice	1 training, 2 bijeenkomsten 8 - 20 deeln.	€ 1.200
Ondersteuning van sport voor mensen met een beperking naar sport- of beweegactiviteit (incl. tips en tools aan sportaanbieders)	MEE Veluwe	4-6 personen	€ 9.000
Samenwerken met de sport en speluitleen. (eenmalig, verhuis en inrichtingskosten)	Speelothek		€ 500
Begeleiden en organiseren van sportvereniging in het opstarten van nieuw aanbod	Sportservice Wageningen		€ 8.000
Totaal:			€ 17.509

FINANCIERING UIT ANDERE MIDDELEN

Activiteit / interventie	Organisatie	Kosten
begeleiding derde fase Sportcoaches <i>gezamenlijke aanvraag bij externe fondsen in 2017</i>	Solidez en	€ 16.000
	Sportservice Wageningen	€ 16.000
Kruispunt voor het verzamelen van sponsorgeld	SWF	
Bijdrage voor inwoners om mee te kunnen doen	Ik Doe Mee fonds	<i>direct door gemeente gefinancierd</i>
Sport voor mensen met een beperking	WAAG	€12.500
Geïntegreerd aanbod van activiteiten met samenwerking tussen scholen, kinderopvang.	Kind centraal	<i>opgenomen in categorie 3</i>

***) Uitgangspunten:**

- De leners dragen financieel bij, naar draagkracht. Inkomsten worden aangewend voor gezamenlijk georganiseerde inkoop van materiaal, onderhoud, efficiënte uitleen en promotie.